

legközelebbi vasuti vagy távirda-állomáson a pesti időre átszámítandó; a vasuti és távir dai hivatalnokok különösen könnyen így közölhetik az időt.)

3. Hullámozó rengés vagy lökések — vagy mind a kettő voltak-e érezhetők?

4. A hullámozások vagy lökések mely irányban haladtak, vagyis mely irányból voltak érezhetők? (Az irányok az égtájak szerint pontosan csak iránytű segítségével mérhetők ugyan, de lehetőleg közelítő adatokat is föl lehet használnunk)

5. A lökések száma mennyi volt, mennyi ideig tartott egyik vagy a másik?

6. A egész földrengés meddig tartott?

7. A földrengést kísérte-e valami hangtünemény, u. m. zörgés, dörgés, suhogás, zugás, dobogás, vagy bármihez hasonlítható hangok?

8. A rezgés következtében inogtak-e vagy estek-e különböző tárgyak, névszerint milyenek és honnan, mely irányba estek vagy inogtak? Repedések támadtak-e az épületek falaiban, mely irányban mennek ezen falak és mely irányban a támadt repedések azokban? Ingás órák megállottak-e s mely időben? (átszámítandó — ha lehet — bpesti időre). Ezen órák mely iránynyal bíró falakon csüngtek? A falakról, kéményekről, tornyokról lehullott vakolat mely irányban repült le a magasból és mely messze a faltól, kéménytől vagy toronytól? A földben támadtak-e repedések valahol s mely irányba haladtak azok? Nyitva maradtak-e vagy azonnal bezáródtak? A folyó és álló vizekre észleltetett-e valami hatása a földrengésnek, a források és kutak vize nem apadt-e vagy egészen kiszáradt-e, vagy hőmérséke nem változott-e, nem zavarodott-e meg?

9. Az állatokra minő hatása volt a földrengésnek: nem volt-e észlelhető bizonyos nyugtalanság azokon annak előtte és alatta?

10. Milyen volt az idő a földrengést megelőzőleg, az alatt és után: esős, borult, tisztai szeles-e? Mekkora volt a hőmérsék és légnyomás a földrengés tájában?

Ezek volnának azok a kérdések, a melyekre szives választ kérek, s reményilem, hogy a hazai tudomány érdekében minden mivelty egyén meg fogja tenni a tőle kitelhetőt, hogy ily midőn ezen nagyobbszerűnek látszó földrengésnek minél teljesebb képét összeállíthassuk.

Hazafiai tisztelettel

Kolozsvár, 1880. októb. 4-én.

Dr. Koch Antal

az egyetemen az ásvány- és földtan
ny. r. tanára.

Köszönetnyilvánítás a beküldött földrengési tudósításokért és új fölhívás.

Tisztelettel alóírtnak f. évi octob. 4-én e lapban közzétett fölhívására az ország minden részéből nagyszámú igen érdekes és értékes tudósítások érkeztek be az oct. 3-ki földrengésre vonatkozólag; a midőn a szives tudósítóknak e he-

lyen nyilvánosan köszönetet mondanék, egyuttal kijelenthetem, hogy a begyűlt összes tudósítások alapján remélhetőleg sikerülni fog az elmúlt földrengés tudományos elemeinek meghatározása. Az adatoknak teljessége szempontjából kívánatos azonban, hogy még Erdély északnyugoti és északkeleti részéből, továbbá a Szilágyságból; Szathmár-, Bihar- és Aradmegyék Erdélylyel határos részeiből is bekérjek akár pozitív akár negatív adatokat. Az elmúlt földrengés kiválósága, a beküldött adatok nagy száma és értékes volta miatt, valamint több tudósítómnak kifejezett óhajára elhatároztam továbbá, ezen földrengésnek egészen részletes tanulmányozását, az összes tudósításoknak és a belőlük levonandó következtetéseknek önálló füzetben térkép és rajz mellékletekkel való közzétételét, ha elegendő számú előfizetőm jelentkeznék. Az előfizetési fölhívást a munkának tervezetével rövid idő múlva szét fogom küldeni, ha a t. közönség részéről előleges biztosításképen azon kedvezményben részesülnék, hogy hozzám intézendő levelező lapon pár szóval kijelentené, a ki a munkának megjelenését óhajtja, hogy az oct. 3-ki erdélyi földrengést tárgyazó munkámra előfizetni fog.

Hazafiui tisztelettel

Dr. Koch Antal
az egyetemen az ásvány- és földtan
ny. r. tanára.
